

САМОФИНАНСИРАЈУЋИ СТУДЕНТИ НЕ ЗНАЈУ ДА ЛИ ЈЕ ЦЕНА ГОДИНЕ СТУДИЈА ЕКОНОМСКИ ОПРАВДАНА, НИТИ КОЛИКИ ДОДАТНИ ТРОШКОВИ ИХ ЧЕКАЈУ ТОКОМ ГОДИНЕ. С ДРУГЕ СТРАНЕ, ДРЖАВА НЕ ЗНА КОЛИКО ВИСОКОШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ ОСТВАРУЈУ ПРИХОДА ОД СТУДЕНАТА, КАО И КАКО ТРОШЕ ТАКО ОСТВАРЕНЕ ПРИХОДЕ.

Високошколске установе остварују сопствене приходе од студената без јасно дефинисаних мерила што ствара ризик да се студентима додатно наплаћују редовне услуге. Ревизијом смо утврдили да високошколске установе нису примењивале мерила приликом утврђивање висине школарине и административних накнада, које чине и до 95% сопствених прихода. Структура школарина није транспарентна, па није јасно шта је све њима обухваћено. Последица наведеног је вишеструко плаћање исте услуге.

Непостојање мерила за стицање сопствених прихода, проузрокује њихово трошење без критеријума, јер високошколске установе нису утврдиле начин њихове расподеле. Иако би школарине требале да служе за покриће трошкова који настају пружањем редовних услуга, високошколске установе немају податке о расходима и издацима који су финансирани из школарина као извора сопствених прихода.

Такође, утврђено је да су високошколске установе у 2014. години издвојиле од 48% до 86% сопствених прихода на увећање примања запослених.

Министарства се међусобно разликују према начину на које врше контролу сопствених прихода. Министарство просвете, науке и технолошког развоја није предузело потребне мере да прикупи податке о сопственим приходима и њиховом трошењу укупно за све високошколске установе, као и појединачно за сваку високошколску установу. Министарство културе и информисања има податке о сопственим приходима установа културе, али их не анализира и не контролише. Министарство одбране на дневном нивоу прати и анализира сопствене приходе својих организационих јединица. Уколико не располажу и не контролишу податке о сопственим приходима, министарства не могу да оцене оправданост захтева индиректних корисника за средствима из буџета.

ПРЕПОРУКЕ ДРИ

Влади Републике Србије да:

- Уреди област сопствених прихода у Закону о буџетском систему и законима у области високог образовања и културе, као и да их међусобно усклади.
- Уреди начин извештавања о уплати и коришћењу сопствених прихода у складу са Законом о буџетском систему.
- Обавезе орган надлежан за буџетско рачуноводство и извештавање да обезбеди податке за индиректне кориснике буџета Републике Србије.

Министарству просвете, науке и технолошког развоја и Министарству културе и информисања да:

- Континуирано прикупља, прати и анализира податке о сопственим приходима индиректних корисника и њиховом трошењу, појединачно и укупно, у циљу реалног планирања и утицаја на оптималну алокацију буџетских средстава.

Високошколским установама и установама културе да:

- Високошколске установе донесу мерила за утврђивање висине школарине и других административних накнада, у мери у којој трошкови пружања сваке услуге утичу на формирање висине школарине и административних и других накнада.
- Високошколске установе и установе културе донесу акт којим ће у потпуности уредити расподелу сопствених прихода на начин да прецизирају учешће трошкова у расподели.
- Високошколске установе општим актом утврде елементе за обрачун и исплату плата сразмерно учешћу трошкова рада у оствареном приходу.
- Високошколске установе успоставе евиденције о радном и временском ангажовању запослених, појединачно и збирно за све основе по којима остварују примања.